

Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman (NUUKA) toimenpidesuunnitelman valmistelun käynnistäminen

Kunnanhallitus 17.08.2020 § 168
1116/00.01.02.01/2020

Kunnanvaltuusto vahvisti kokouksessaan 12.6.2019 (KV 50/2019) Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman vuosille 2020-2026. Ohjelmassa ydintavoitteeksi on asetettu lainakantatavoite, jonka tehtävänä on ollut muodostaa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelulle reunaehdot ohjelman voimassaolokaudelle 2020-2026. Lainakantatavoite ohjaa vuosittain osana talousarviovalmistelua kunnan käyttötalouden ja investointien asettamista sekä tarpeen mukaan tulorahoituksen tarkistamista koskevia toimenpiteitä. Kuluven vuoden talousarvio on ollut ohjelman ensimmäinen toimeenpanovuosi.

Kunnan pitkän aikavälin talousennuste (päiv. 6/2020) on heikentynyt kuluven vuoden aikana merkittävästi edellisestä NUUKA-ohjelman valmistelun pohjana olleesta ennusteesta (päiv. 6/2019). Ennusteen heikentymiseen on vaikuttanut erityisesti Korona-pandemian vaikutukset kunnan käyttötalouteen ja verotuloihin. Myös sosiaali- ja terveystenonon kasvukehitys on näyttäytynyt ennakoitua synkempänä.

Verotulojon laskusta ja käyttötaloustenonon nousupaineista johtuen kunnan tilinpäätösennuste kuluven vuoden osalta on kääntynyt noin 3,6 milj. euroa alijäämäiseksi, alkuperäisen talousarvion ollessa 6,8 milj. euroa ylijäämäinen. Kuluven vuoden alijäämäennustetta korjaa merkittävästi valtion kertaluonteiset koronatuet, jotka nykytietojen perusteella päättyvät kuluven vuoden jälkeen. Ilman valtion koronatukia, kuluva vuosi painuisi yli 10 milj. euroa alijäämäiseksi. Kunnan taloudellisen tilanteen arvioidaan heikkenevän merkittävästi 2021 vuodesta alkaen valtion koronatukien päätymisen seurauksena.

Tilikaudet tulevat tulevaisuudessa jatkumaan merkittävästi alijäämäisinä, mikäli tasapainottavia toimia kunnan käyttö- ja investointitaloudessa ei tehdä. Kuntalain 110 §:n 3. mom. edellyttää kunnan taloussuunnitelman olevan tasapainossa tai ylijäämäinen.

Edelliseen ennusteeseen nähden kunnan talouteen on muodostunut 117,5 milj. euron lisärahoitusvaje aikavälillä 2021-2026. Verotulojon kehityksen heikentyminen ja käyttötaloustenonon ennakoitua suurempi kasvu heijastuu alijäämäisten tilikausien lisäksi suoraan myös kunnan velkaantumiskehitykseen. Ilman merkittävää talouden tasapainotusta, NUUKA-ohjelmassa asetettu lainakantatavoite tulee ylittymään vuoden 2026 loppuun mennessä merkittävästi. Tämä kasvattaisi toteutuessaan huomattavasti kunnan raskaaseen velkataakkaan liittyviä korkoriskejä sekä heikentäisi kunnan kykyä toteuttaa elinvoiman kannalta oleellisia investointeja pitkällä aikavälillä.

NUUKA-ohjelman toimeenpanemiseksi ehdotetaan muodostettavan käyttö- ja investointitalouden sopeuttamisesta erillinen toimenpidesuunnitelma. Toimenpidesuunnitelman lähtökohtana on, että lakisääteinen palvelutuotanto ja sen järjestämistä tukeva pitkän aikavälin investointikyky turvataan ilman kunnan kohtuutonta velkaantumista.

Toimenpidesuunnitelmassa toimenpiteet kohdistuisivat sekä rakenteellisiin uudistuksiin että suoriin määrärahaileikkauksiin. Rakenteellisten uudistusten suunnittelu kytkeytyy vahvasti osaksi kunnassa käynnissä olevaa palveluverkkotyötä. Rakenteellisilla uudistuksilla tavoitellaan muun muassa palvelutilojen sekä henkilöstöresurssien käytön tehostamista kuntatasolla.

Kunnan taloustilanteen heikentymisen perusteella myös NUUKA-ohjelman päivitystarve tulee tarkasteltavaksi syksyllä erityisesti voimassaoloajan pidentämisen, lainakantatavoitteiden sekä henkilöstötoimenpiteiden osalta.

Liitteenä olevassa toimenpidesuunnitelman valmisteluaineistossa on esitetty muun muassa kunnan päivitetty talousennuste, sen perusteella lasketut pitkän aikavälin sopeuttamistarpeet sekä eritelty osa-alueita, joihin sopeuttaminen tulisi mahdollisesti kohdentumaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus:

1. päättää käynnistää Nurmijärven kestävä kasvu –ohjelman (NUUKA) toimenpidesuunnitelman valmistelun siten, että toimenpidesuunnitelma astuu voimaan 1.1.2021 alkaen,
2. päättää, että toimenpidesuunnitelman valmistelun ohjausryhmänä toimii kunnanhallitus ja työryhmänä kunnanjohtajan johtoryhmä,
3. toteaa, että myös NUUKA-ohjelman päivitystarve tarkastellaan toimenpidesuunnitelman valmistelun yhteydessä syksyn aikana.

Valmistelija

Talousjohtaja Ville Rajahalme, puh. 040 317 2080

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

Valtuusto
Lautakunnat
Liikelayosten johtokunnat
Kunnanjohtajan johtoryhmä
Toimialojen johtoryhmät
Tytäryhtiöt